

A pokolba vezető út jó szándékkal van kikövezve, tartja mondás. És azt is mondják, hogy még ha nem is azt választja, legbelül mindig pontosan tudja az ember, melyik a helyes ösvény. Vajon valóban ennyire fekete-fehér a rossz és a jó közötti különbség? Mi van akkor, amikor egy jó cselekedet bűnné válik, vagy már eleve bűn, csak a szívünk eltorzítja az ítélőképességünket? Mi van akkor, ha a szeretet vagy a legelemibb vágyaink megzavarják a lelkiismeretünk, annak a bizonyos belső hangunknak a működését? Hogyan teszi az élet jóvá a tévedéseinket? Jogunk van bizonyos dolgokhoz, csak mert Isten vágyat ültetett szívünkbe irántuk? Mi hogyan rendezzük el a nem fekete-fehér helyzeteket az életünkben? Egérutat engedünk a bűnnek, vagy szembenézünk az al, hogy a jó szándékunkkal is lehet véteni az isteni törvények ellen?

„Hiszen nem a jót teszem, amit akarok, hanem a rosszat, amit nem akarok. Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor nem is én cselekszem, hanem a bennem lakó bűn.

Így ezt a törvényt látom: bár a jót szeretném tenni, a rosszra vagyok készen. A belső ember szerint az Isten törvényében lelem örömet, de tagjaimban más törvényt érzek, s ez küzd értelmem törvénye ellen, és a tagjaimban levő bűn törvényének rabjává tesz.”

(Róm 7, 19–23)

Fény az óceán felett

(The light between oceans)

A 2016-os amerikai-új-zélandi filmdráma, a **Fény az óceán felett** (*The light between oceans*) a nagyon sikeres, azonos című regény igen jól sikerült megfilmesítése. Örök szabály, hogy a szépirodalmi mű elolvasása meg kell előzze a filmélményt. A szavak mélyebbre visznek egy történetben, mint a képek. M. L. Stedman író első regénye már megjelenése után nem sokkal hatalmas siker lett. Világszerte a bestseller listák élén van, mert az olvasók teljes mértékben azonosulni tudnak azokkal az esendő szereplőkkel, akik olyasmire vágyunk, ami nem lehet az övék. Ráismerünk magunkra és a be nem teljesült vágyainkra. Mennyi mindent képesek vagyunk megtenni azért, amit az élet nem akar megadni. Milyen nehéz megnyugodni a „legyen meg a Te akaratod” mondatban. Csak a regény elolvasása után érdemes megnézni ezt a szép, kosztümös, romantikus filmet, ami sokkal több, mint egy romantikus film.

A történet az 1920-as évek Ausztráliájában játszódik. A Janus-szikla egy kicsi sziget kint az óceán közepén, messze a szárazföldtől. Aki ott él, elszakad embertársaitól, önkéntes számkivetettséget vállal. Nincs más körülötte, csak a nagy égbolt és a körös-körül elterülő végtelen óceán látványa, ami mindig ugyanolyan, és mégis mindig más. A szigetre csak

háromhavonta jön egy hajó, hogy postát, élelmiszert és egyéb küldeményeket hozzon a szigeten dolgozó fényjelző őrnek, aki az arra járó hajóknak ad útbaigazítást a világitótornyból. Aki ott él, a teljes magányt választja társául. Épp ezért jött ide Tom Sherbourne (Michael Fassbender) is, hogy az óceán morajlása kimossa szívéből a háború zaját. Szörnyű tragédiákat élt meg a csatatéren, amelyeket örökre el akar felejteni. Bár végtelenül jó ember, a sok gyilkolást látva megkeseredett lett és összetört. Nem vágyik másra, csak arra, hogy ne érezzen, és távol a világ zajától maga mögött hagyja végre a háború borzalmaival. A környék családjai mind gyászolnak, hisz többségük fia, unokaöccse, bátyja odaveszett a harcokban. Alig találni fiatal, daliás legényt a városban, mivel rengeteg fiú adta életét a házáért. Nagy feltűnést kelt, amikor egy jóképű fiatal férfi arra a munkára jelentkezik, amit magától aligha vállal bárki. Ki akarja egyedül tengődni azon a távoli szigeten?

A munkába állás és a Janusra utazás előtti napokban, Tom épp a gondolataiba merülve sétálgat a kikötőben, amikor egy önfeledt, női kacajra lesz figyelmes. Még nem is sejti, hogy ez a kacaj megpecsételi sorsát. Egy szép, fiatal lány eteti a sirályokat. Ebben a tevékenységében olyan, mint egy gyerek. Semmi másra nem

figyel, kizárja a külvilágot. A férfi belefeledkezik a látványba. Irigykedik ezen a gondtalanságon. Pedig a kacaj tulajdonosa, Isabel (Alicia Vikander) éppúgy gyászol, mint a város többi családja. Két fivére veszett oda a fronton, szüleinek csak ő maradt az egyetlen reménysége. Tom és Isabel a kikötői jelenet után egy vendégszobában találkozik újra, és kiderül, hogy a lány az egyik városi főméltóság gyermeke. Bármennyire próbál menekülni az érzelmi elől, be kell vallja magának, hogy a lány teljesen magával ragadta. Tomot rabul ejti a lány könnyedsége, derűje, hisz Isabel olyan, mint egy pillangó: súlytalan, nem engedi be lelkébe a terheket. Az ifjú lányt pedig kíváncsivá teszi a férfi zárkózottsága. Ki akarja bontani, a szívébe akar látni, és fel akarja törni a héját, mint egy tojásnak.

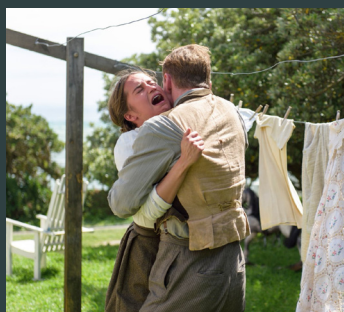
Tom elmegy a szigetre. Meglepi, amikor az első három hónap után levél jön a szállítmánnyal: Isabel írt. Szavai megnyitják szívét, újra élettel töltik meg benne mindazt, amit halottnak hitt. Az egymást puhatoló levelek új értelmet adnak a magányának. Hiába a hosszú hónapok, úgy érzi, ez a kedves ismeretlen ott van vele, és a lelkébe, gondolataiba lát, ismeri őt. Amikor a világitótorny őrre egy évvel később szabadságát tölteni ismét visszatér a városba, Isabelben már nincs kérdés afelől, hogy

ennek a férfinak a felesége akar lenni, vállalva a Janus magányát, a családjától való távollétet. Olyan szerelmes, hogy semmi másra nem vágyik, csak Tom társaságára. Az egész világ a partokon maradhat, ha a szerelme mellette van. Számára ez az ember lett a világ. Tom is épp így érez, de eddigi életútja megkeményítette szívét. A zárkózott toronyőr eleinte le akarja beszélni a lányt a merész házassági ötletéről, nem akarja, hogy valaki ilyen áldozatot hozzon érte, de aztán Isabel ártatlan, szinte gyermeki lelkesedésének és főleg a saját érzéseinek nem tud ellenállni. Ez a jóságos lélek olyan húrokat pendít meg benne, amit még soha senki. Tőle érzi úgy, hogy újra él. A házasság utáni idők a legnagyobb boldogságban telnek. Tom becsületesen végzi feladatát a Janus-sziklán, soha egy jelentést sem mulaszt el. A fény ellenőrzése az egyetlen tevékenység, ami megszakítja

elhallgattatni. Életük teljesen megváltozik. Nincs kilátás, nincsen perspektíva, nem lehet többé álmokat szőni nagy családról, és a szigeten rohangáló gyermekekről. Örökre vége annak, amire építeni akarták az életüket. Isabel is mintha kicserélték volna: élénk tekintete szürke lett, és elillant belőle az élet. Ezekben a gyással teli napokban egyszer csak gyerek-sírást hoz feléjük a szél. A csecsemőjét frissen elvesztett asszony egyből arra gondol, hogy megbolondult, majd messze a tengeren meglát egy csónakot. A kis hajót kiveti a szigetre a víz, egy halott férfi meg egy síró baba van benne. Tom azonnal morzézni akar a városba, de felesége megkéri, hogy csak még egy napot várjon vele, először lássák el a gyermeket. A kötelességtudó férfi annyira boldognak látja a nejét, hogy megteszi neki ezt a szívességet, és vár még egy napot. A szerelme újra a régi: ragyog,

bár a lányt kitagadta az apja, annyira szerették egymást, hogy összeházasodtak. Egy incidens során a német csónakra szállt gyermekével, hogy elmeneküljön a dühöngő helyiek elől. A felesége azóta élőhalott, hisz nemcsak férje, de kislánya is a tengerbe veszett. Az eltűnésük időpontja megegyezik Grace Janus-sziklára vetődésének napjával. Ekkor Tomban felébred a lelkiismeret szava, és nem hagyja nyugodni. Hiába próbálja elhallgattatni, nem tud nem azonosulni a gyermekét elvesztő anya fájdalomával. Felesége tudta nélkül olyan levelet hagy Grace igazi anyjának, amiből a rendőrség eljut hozzájuk, és elveszik tőlük fogadott lányukat. Tom annyira jóságos, hogy magára vállal mindent, hogy Isabel szabad lehessen. Az asszony meggyűlöli férjét, hisz tettével a számára legértékesebbet vette el tőle, s tönkretette idilli családi életüket. Isabel nem lát tisztán: az ő

az együtt töltött szerelmes órákat. Nem vágyanak semmi másra, csak egymás társaságára. Együtt nézik a naplementét, gondozzák a kertet, nagyokat sétálnak, fürdenek az óceánban, szépitgetik a házukat, és csendesen tervezgetik a közös, boldog jövőt.

Ezt az idillt morzsolja fokozatosan darabokra a sok sikertelen terhesség. Egyik a másik után, és mind kudarccal végződik. Az is megnehezíti gyermekeik világra jövetelét, hogy minden orvosi segítségtől távol vannak. Isabel utolsó terhessége mégis úgy tűnik, sikeres. Egyre nő a pocakja, és annyi reménytelen foganás után végre családjának is meg meri írni az örömhírt. Ha már fiaikat elvesztették a szülei, unokájukban legyen – még ha távolról is – örömük. A boldog nagyszülők babaholmikot küldenek a szállítmánnyal, és minden készen áll a legifjabb Sherbourne jövetelére. Annyi fájdalom után teljes a boldogságuk. Ez török össze, amikor a kisbaba holtan születik. Isabelnek soha többet nem lehet gyermeke. Leírhatatlan tehetetlenség és fájdalom ül a szívére. Tom nem tudja, hogyan vigasztalja azt, aki a világon a legfontosabb számára. Ő elégedett lenne a szerelmével kettesben leélt étellel is, hisz baba nélkül is olyan boldogok voltak, amit korábban sosem remélt. Azonban tudja, hogy feleségében az anyai ösztönöket nem lehet csak úgy

nevet, kacag, és szenvedélyes, mint régen. A kisbaba újra életet hozott Isabel szívébe. Így telik napra nap, hónapra hónap, és hatalmas viták árán, de nevének sikerül meggyőznie férjét a kislány maradásáról. A babaholmik mind megvannak, és mivel pont áldott állapotban volt, el tudják hitetni a világgal, hogy ez a saját gyermekük. Tom folyamatos lelkiismeret-furdalása is eloszlik, hiszen a cseperedő kislány megolvastja megkeményedett szívét. Megindokolják maguknak, hogy ezt a sors akarta, hisz elvett tőlük egy gyermeket, akit most egy árvával pótol. Az apjának sejtett férfit tisztességesen eltemetik, és megkezdik új életüket családtként.

Csalóka boldogság ez, érzi Tom a lelke mélyén, ugyanakkor Isabel iránti szeretete nagyobb, mint a lelkiismeret szava. A nő lény pedig teljesen feloldódik az anyaságban. Arra született, hogy feltétel nélkül szeresse azt a gyermeket. Ha ettől megfosztaná, a lény leglényegétől fosztaná meg.

Amikor Grace (neve 'kegyelmet' jelent) ötéves lesz, látogatóba mennek a városba a nagyszülökhöz. Ekkor hallja Tom először azt a történetet, ami aztán nem hagyja nyugodni. A város kiutált egy német férfit, aki beleszeretett a község leggazdagabb emberének a lányába, s

boldogságuk ára egy másik anya fájdalma. A szeretet elhomályosítja a lelkiismerete szavát. Grace-nek sem jó, hogy elszakítják attól a két embertől, akiket szüleinek hitt, és ezentúl egy idegen nő hivatja magát mamának.

Az a különleges ebben a történetben, hogy minden szereplő helyzetével azonosulni tudunk. Azzal a nővel is, akinek minden vágya, hogy anya legyen, és annyi fájdalom és kudarc után végre kárpótolja a sors. De megértjük az élet értelmet vesztettségét is azon az asszonyon keresztül, aki anya lett, és egyik napról a másikra nemcsak szerelmét, de szerelmük gyümölcsét is elveszti. A szívünk azonban leginkább azzal a férfivel dobban együtt, aki életét is odaadná kedveséért és annak boldogságáért, de belül elemien érzi a lelkiismeret szavát, és képtelen ellene menni annak, jóllehet tudja, elveszti a számára legfontosabb embert.

*Elolvasva a könyvet,
megnézve a filmet
ráébredünk az emberi érzések,
mozgatórugók összetettségére
és a szeretet határtalanságára.*